

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

A lengyel építésügyi miniszter látogatása Szegeden

Eszmecsere a lakásépítésekről, a házgár munkájáról

A hivatalos megbeszéléseken hazánkban tartózkodó Andrzej Giersz lengyel építésügyi miniszter Szilágyi Lajosnak, az építésügyi és városfejlesztési miniszter helyettesének társaságában szerdán délelőtt Szegedre látogatott. A vendégek felkeresték a Dél-magyarországi Építő Vállalat szegedi központját, ahová elkísérte őket Takács János, a szegedi városi tanács elnökhelyettese is. A vállalat székházában Heim János termelési igazgató üdvözölte a vendégeket és részletes tájékoztatást adott a DELEP munkájáról, várható fejlesztéséről.

Elmondta az építőipari vállalat vezetője, hogy az elmúlt húsz esztendő során 10 ezer lakást építettek fel Szegeden és a környező városokban, falvakban. A DELEP kapacitásának közel 40 százalékát a lakásépítések teszik ki, de ez az arány a házgár teljes termelése után meghaladja az ötven százalékot. Az idén elkezdődött negyedik ötéves tervciklusban megközelítően 10 ezer lakást építenek, annyit, mint a megelőző két évtizedben. A két adat jól érzékelteti az építőipari vállalat fejlődését, tevékenységének átalakulását is.

A lengyel építésügyi miniszter érdeklődéssel hallgatta, hogy a DELEP szervezése mennyire megfelel a korszerű követelményeknek: modern központi teleppel rendelkeznek, önálló betongyárak és habarcsot előállító gyártelepük üzemel, s hamarosan teljes kapacitással dolgozik a szegedi házgár is. Erdekesebb volt az az eszmecsere, melynek során a lengyel miniszter kérdezett, és a DELEP vezetői válaszoltak. A házgár adatai közül említett érdemel, hogy az évente 2500 darab lakást, vagy másképpen kifejezve, 90 ezer négyzetméter alapterületű lakást állít elő. Milyen gyártmányú a szegedi házgár? — kérdezte a lengyel miniszter. Válasz: szovjet technológia, de sok hazai és lengyel gyártmányú berendezéseket is találni benne. A lengyelek gyártották és szállították a különleges betongyártó üzemrészt. A következő kérdés: hány típusú lakást gyártanak az új üzemben, s milyen magasak lesznek a lakóházak? Válasz: ötféle típus készül, de további variációkra már készülnek a tervek a DELEP technológiai tervező osztályán. A házak magassága különben öt- és tízemeletes lesz.

A városi tanács elnökhelyettesétől azt kérdezte Andrzej Giersz miniszter, hogy a lakásépítések költségei hogyan alakulnak Szegeden. Takács János elmondta, hogy a tízemeletes házak felépítése előnyösebbnek mutatkozik a közművek és más kiszolgáló építmények költségaránya miatt, de ugyanakkor a szegedi talajviszonyok megemelik az alapozási munkákat és a kiadásokat is. Most dolgoznak a szakemberek egy olyan tanulmányon, amelyben meghatározzák, hogy mekkora épületeket érdemes Szegeden emelni, hogy a költségek legoptimálisabbak legyenek. Becslések szerint

Hajas Györgyné felvetele

Látogatás a házgárban. Képünkön (balról jobbra): Andrzej Giersz, Heim János, a tolmácsnó és Szilágyi Lajos

a 7-8 emeletes házak költsége a legkedvezőbb. Bár bizonyos pluszkidásokat is vállalni kell, amiatt, hogy a városképi igényeknek eleget tegyenek.

Erdekes téma lett a beszélgetés során a lakóházak építésénél feltétlenül szükséges felvonók minősége és mennyisége. Szilágyi Lajos miniszterhelyettes elmondta, hogy a Ganz-MÁVAG vezetői jelenleg tárgyalásokat folytatnak külföldi licenc vásárlására, s remélhetően jövőre már megoldódik a hazai felvonógyártás gondja.

A lengyel miniszter a DELEP-től a szegedi városi tanács épületébe látogatott, ahol Papp Gyula tanácselnök-helyettes fogadta és tájékoztatta a vendéget Szeged életéről, fejlődéséről. A délutáni órákban Andrzej Giersz miniszter megtekintette a szegedi házgárat, ahol Mácsai Lajos, a házgár vezetője kalauzolta és válaszolt a hozzá intézett kérdésekre. A beszélgetés során érdeklődéssel hallgatta a miniszter, hogy a szegedi építőmunkások szociá-

lis helyzete mennyire megfelelő: 1100 ágvas modern munkásszállóval rendelkezik, kitűnő konyhájuk és éttermük van, üdülőt bérelnek a Balatonon, hétfői nyaralókat építettek a szegedi Tisza-parton, Mártélyon és a Körös torkolatánál. A munkások általában 2300-4000 forint között keresnek havonta, attól függően, hogy kinek milyen a szakmai kvalifikációja. Tetszett a lengyel miniszternek az a megoldás is, hogy a vállalat kölcsönt és építési kapacitást biztosít saját dolgozóinak lakásépítkezéseikhez. Jelenleg például 38 lakást építenek ilyen szervezésben.

A lengyel vendégnek tették Szeged, az új lakónegyedek építkezése. Andrzej Giersz miniszter ma, csütörtökön délelőtt Hódmezővásárhelyre utazik, megtekintti az Alföldi Porcelángyár szaniterüzemét és a hamarosan elkészülő csempegyárat. Délután az országházi üveggyárban tesznek látogatást és utána utaznak vissza Budapestre.

G. I.

Nyáron — a téli tüzelőről

A korábbi években a lakosság panaszkodott a tüzelőkereskedelmre, most akár fordítva is lehetne. Az év első felében ugyanis 504 000 tonnával, júliusban újabb 60 000 tonnával kevesebb tüzelőanyagot vásároltak, mint tavaly, ugyanebben az időszakban. Június 30-ig tartott akcióban a vártnál jóval kevesebb — 104 600 tonna — tüzelőt adtak el, sok helyen 20-30 százalékos, összesen 4,9 millió forintos engedménnyel, de korántsem merítették ki a kedvezményes keretet.

A kisebb kereslet nem magyarázható még az olaj- és a gáztüzelés elterjedésével. A TÜKER piackutatása szerint ugyanis igen sok helyen

maradt a hosszú tél után is 5-8 mázsa tüzelő a pincékben, s miután a kereskedelem készlete nagy, a vásárlók bőséges, a lakosság későbbre halasztotta a téli fűtényelv beszerzését.

A jó felkészülés, a kedvező helyzet ellenére előfordulhat, hogy a szezonban gondot okoz majd az ellátás. Nem a kínálattal lesz baj — bár problémát okozhat, hogy a tömeges megrendeléseket nem tudják teljes egészében friss szénrel kielégíteni — hanem a szállítással. Ha mindenki közvetlenül a fűtési idény előtt egyszerre akarja megrendelni a tüzelőt, óhatatlan a torlódás, sokat kell majd várni a leszállításra.

Fehér Lajos fogadta az algériai igazságügyi minisztert

Fehér Lajos, a Minisztertanács elnökhelyettese szerdán fogadta a hazánkban tartózkodó Bualem Benhamuda algériai igazságügyi minisztert. A megbeszélésen részt vett dr. Korom Mihály igazságügyi miniszter is.

Uj-Delhi:

Gromiko befejezte tárgyalásait

Szerdán befejeződtek Andrej Gromiko szovjet és Szvazaran Szingh indiai külügyminiszter tárgyalásai.

A barátság és a kölcsönös megértés légkörében

megtartott megbeszélése során megvitatták a kétoldalú szovjet-indiai kapcsolatok bővítését és elmélyítését érintő kérdések széles körét. (MTI)

Nem játék: játszótér

Kétszer ennyi sem volna elég — Tervezik a játszótérüket

Rádióriportban panaszkodott valamikor tavasszal egy tarjáni, hogy az új városrészben kevés a játszótér. Sokan csóválták a fejüket akkor városszerte — lévén, hogy a Belvárosban összehasonlíthatatlanul kevesebb van, s felszereltségük sem hasonlítható össze a tarjániakéval. A szegedi városi tanács építési és közlekedési osztályának gondos és pontos térképéről is ez olvasható le: a jelenlegi, nem is túlságosan magas normatívák szerint a Nagykörúton belüli városrész legifjabbjainak játéktérigényét csak 30-40 százalékban tudják kielégíteni a meglévő játszótérek. Már ami a területet illeti, S akkor még szomorúan hallgathat az ember a hinták számáról, a homokozók állapotáról.

Az országos megállapított normatívák szerint a legkisebbek — 0-5 év — területigénye 6, a második korosztályba tartozóké — 6-9 év — 8, a 10-14 éveseké 12 négyzetméter gyerekenként. A Belvárosban megállapított tíz körzet egyikében sincs ezeknek az adatoknak megfelelő játszótérterület: az 5-ös körzetben — itt van a Bartók Béla tér is, melynek jövőjéről annyit vitatott már — például 28 százalékban tudja az igényeket megközelíteni, ami van, de ha az említett helyen megszűnik a játszótér, akkor mind a 28 százalék eltűnik. A körzetben ugyanis ez az egyetlen „gyerekkapadicsom”.

A többi adatot — 14-től az 53 százalékig — már csak ezért sem érdemes sorolni, mert a Belvárosban felhasználható terület nemhogy nőne, hanem egyre csökken. Le kell tehát mondani arról, hogy a hagyományos módon közelítsék meg a lehetőségeket azok, akik szívélyűnek tekintik a játszótéreket. Birosági tárgyalásokba torló viták folynak a város polgárai között arról is, hogy a garázsok száma növekedhet-e a gyerekek rovására, hogy a futballozó fiúk letapasztalják a parkot. De ugyan hova is mehetnének?

A városi tanács fiatal szakemberei a gondokon új megoldásokkal igyekeznek enyhíteni. Nemcsak külföldön gyakori, magyar városokban is megvalósult már az úgynevezett játszótér. Mivel Szegeden is éppen elég olyan utca van, amelynek nem számottevő a forgalma, hamarosan — szinte próbaképpen — nálunk is létesítenek egyet. A Hajnóczy utca mintegy 70 méteres szakaszán — a Jósika utcától a Hajnóczy utca 13-ig — olyan szilárd burkolatú, foci pályának semmi képp sem használható játszótér terveznek (tervező a

CSOMITERV, kivitelező a városgazdálkodási vállalat), amelyen nyugodtan görkorcsolyázhatnak, tollaslabdázhatnak a fiatalok. A második ilyen valószínűleg a Kazinczy utca lesz. Az útszakaszt lezáró szerkezeteket, rajzolófalat stb. úgy tervezik, hogy ha Szeged forgalmának alakulása kívánja, máshová telepíthessék át a játszótérüket.

A másik megoldás — amely kibékítheti egymással a garázstulajdonosokat és gyerekeikért harcoló szülőket — az a jövőnek szóló terv, amelyen a városi tanács megbízásából szintén a CSOMITERV dolgozik. Az úgynevezett játszótér garázsok ötlete akkor valósulhat meg, ha nem ideiglenes, hanem megfelelő szerkezetű garázsokat építhetnek az autósok. A földbe süllyesztett, vagy egy-két szintes, 48 autót befogadó garázsok tetején ugyanis védőráccsal el látott játszótérek lehet létrehozni, ha a költségek nem növekednek túlzottan, illetve amennyivel növekednek, annyival csökken a megvásárolt telek ára. Így a garázsra áhítozók is nyernének, mert megfelelő színvonalú garázshoz jutnának, a város is, mert területet nyerne. Ha a tervezés pozitív eredménnyel zárul, a tarjáni építkezés ötödik ütemében, illetve az odesszai újabb szakaszában ki lehetne a játszótér garázsokat próbálni.

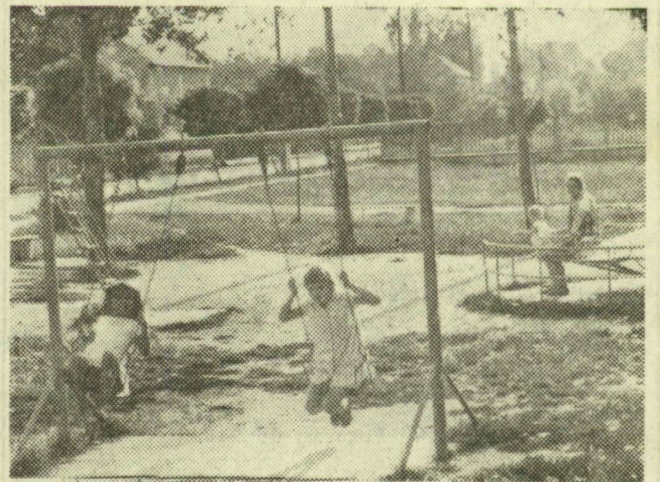
A meglévő játszótérek sorsa sem lehet közömbös a jövő szempontjából. Meg kell oldani például, hogy az egyre nagyobb forgalmú Roosevelttéren — a felújításkor — esztétikailag is szép játszótér illeszkedjen bele a megújított városképbe. Színes burkolatú labda-

tér, attórt díszítésű terelvölusztók szerepelnek az elképzelésekben, amelyek remélhetőleg nem maradnak álmok. Hasonlatos lesz a sorsa a Bartók Béla térnek, amelynek kettős funkciója lesz: a búszmegálló mellett meg kell maradnia egy játszótérnek is.

Ideálisak a körülmények a külsőbb városrészekben. Már elkészült a terve a Gedő-Tölgyes utcai parknak, amely a pihenés, sport és játék céljait fogja szolgálni. A talajfeltöltési munka már megkezdődött, s egyelőre az Északi körútig terjedő szakasz megépítésében reménykedhetünk. Távolilag pedig a Holt-Maros környékének rendezésében, a városerdők kihasználásában.

Szeged fejlődése mindenkit örömmel tölt el, de csak kevesen gondolnak arra, hogy ez azt is eredményezi: minden négyzetmétert ki kell használni előbb-utóbb. A nagyvárosban fel kell adni a „gazda bekeríti házat” szemléletet. Azt például, hogy amíg a fiatalok sportolási lehetőségeinek szűkösségén sírunk, sportpályányi iskolaudvarokat zár el az év nagy részében valami kerítéssé merevedett hagyomány, akár saját tanulói elől is. Pedig — az általános rendezési terv ismeretében — mindenki tudhatja, hogy a sportpályák valamikor a városon kívülre szorulnak. S ha a parkokat valóban parknak, a játszótéreket játszótérnek akarja a szegedi ember megtartani, akkor meg kell találnia a megoldást arra is, hogy az onnan kiszoruló fiatalság életkorának, érdeklődésének megfelelő mozgási teret kapjon.

V. M.

Egy a kevésbé ismert játszótérek közül: a Rózsa utcai. Felszereltsége, gondozottsága ugyanolyan, mint a többié. De még az ilyenből is kevés van